

вчальними посібниками. З успіхом використовуються ігрові технології (ділові ігри та рольові ігри), без яких важко оволодіти вміннями та навичками спілкування і поведінки [4].

Використання інноваційних форм навчання, на відміну від традиційних методик, відводить студентам головну роль на шляху до засвоєння знань, за якої викладач є активним помічником, організовує, спрямовує і стимулює навчальну діяльність.

### *Література*

1. *Гузєєв В.В.* Планування результатів освіти і освітня технологія. — М.: Народна освіта, 2000.
2. *Жуков Г.М.* Основи загальної професійної педагогіки: Навчальний посібник. — М.: Гардарики, 2005.
3. Основи нових інформаційних технологій навчання: Посібник для вчителів / Авт. кол. за ред. Ю.І.Машбиця. — К.: ІЗМН, 2003. — 214 с.
4. *Драйден Г., Джаннетт В.* Революція в навчанні / Гордон Драйден, Джаннетт Вос; Перекл. М. Олійник. — Львів: Літопис, 2005. — 542 с.

*Пішванова В. О.*, доц.  
кафедри іноземних мов ФУПтаМ

### **ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ КЛАСНІ КІМНАТИ ТА РОЗУМНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОЦЕС ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

В наш час інформаційні та комунікаційні технології стають вбудованими в академічне життя, проте незважаючи на постійні і безперешкодного взаємодії з широким спектром електронних комунікаційних пристроїв у своєму розпорядженні, багато викладачів продовжують віддавати перевагу комунікаціям віч-на-віч зі своїми студентами і колегами.

Використання Word, PowerPoint, електронної пошти, WebCT і веб-сторінок обмежене суперечками з естетичних і педагогічних точок зору. З естетичного боку, заздалегідь визначена природа доступних функцій обмежує творчий потенціал, що в свою чергу звужує академічну свободу. Крім того, використання технологій змінює естетику класної кімнати з тяжкістю численних проводів та обладнання. З педагогічної точки зору, таке сприйняття полягає в тому, що використання технологій може призвести до зменшення запису лекцій і активності студентів під час занять [2].

Проте є суттєві переваги від використання розумного програмного забезпечення та інтелектуальних класних кімнат.

По-перше, викладач в змозі чітко та точно відслідковувати індивідуальний прогрес кожного зі студентів в навчанні, консультовати їх в індивідуальному порядку. Крім того, студенти в змозі самостійно контролювати свою успішність, ставити питання викладачу практично в будь-який час, немає необхідності очікувати на нього біля кабінету чи кафедри, а якщо потрібна особиста зустріч, то можна призначити її у віртуальному просторі [1].

По-друге, можна збільшувати різноманітність дидактичних підходів до навчання: використовувати аудіовізуальне наповнення лекційних та семінарських занять, розширювати навчальні матеріали інфографікою, що покращує рівень засвоєння матеріалу та підвищує рівень зацікавленості студентів предметом.

По-третє, завдяки інформаційним системам у навчанні, опановувати дисципліни можна незалежно від місця та часу — працювати вдома, на роботі чи в Інтернет-кафе, або ж просто скачувати навчальні матеріали і працювати в режимі офф-лайн.

По-четверте, використання програмного забезпечення допомагає редагувати тексти, додавати їм гнучкості, що є особливо корисним для внесення змін в статистичні дані, коли відпадає необхідність друкувати підручник настільки часто, наскільки змінюється поточна актуальна інформація. Таким чином, матеріали отримують багаторазове застосування, немає необхідності щоразу наново писати теми дисциплін, що повторюються. Виходячи з цього, простіше розроблювати нові програми та курси. Якщо підсумувати перелічені переваги, можна зробити висновок що затрати часу та коштів на навчання зменшуються як з боку університету, так і з боку студентів (знижуються затрати на розробку нових курсів, на транспорт, відповідно знижується сама вартість навчання) [4].

Розглядаючи різнопланові аспекти використання інформаційних технологій, важливо згадати про проблеми комбінування старих методів подачі матеріалу з використанням нових технологій, так як більшість матеріалів, які підходять для традиційного навчання, не підходять для використання онлайн чи при змішаному навчанні. Крім того іноді викладачам доводиться докласти багато зусиль для того, щоб курс і його складові поєднували актуальні технологічні тенденції і не були при цьому скупкою подачею цифрової інформації. Варто зауважити, що не всі навички студентів можна розвивати в онлайн-режимі. Для напрацювання техніки особистої презентації, ораторських здібностей та комунікаційних навичок потрібна робота «вживу» на лекційних і семі-

нарських заняттях. До того ж активність професорсько-викладацького складу при розробці нових принципів викладання і освоєння нових технологій рідко відмічається вищими навчальними закладами, і досить часто впровадження нових засобів навчання відбувається завдяки особистій активності та добровільному ентузіазму кожного конкретного викладача.

### *Література*

1. *Захарова И.Г.* (2010) Информационные технологии в образовании, изд. Академия
2. *Johnson, L., Levine, A., & Smith, R.* (2009). The 2009 horizon report. Austin: The New Media Consortium.
3. *Knowlton, S.D.* (2000). A theoretical framework for the online classroom: a defense and delineation of a student-centered pedagogy. *New Directions for Teaching and Learning*, 84, 5—14.
4. *Stacey, E., & Gerbic, P.* (2007). Teaching for blended learning—Research perspectives from on-campus and distance students. *Education and Information Technology Journal*, 12, 165—174.

*Решетнікова І. Л.*, д-р екон. наук,  
професор кафедри маркетингу

## **РОЛЬ АУДИТОРНОЇ РОБОТИ В ФОРМУВАННІ ЛІДЕРСЬКИХ ЗДІБНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ**

Аудиторна робота є важливою складовою навчального процесу в вищих навчальних закладах. Незважаючи на останні тенденції по скороченню її частки на користь самостійної роботи студентів, саме під час спілкування студента із викладачем формується світогляд і професійні навички майбутніх фахівців. На жаль, скорочення аудиторної роботи (контактного часу) ускладнює роботу як викладача, так і студента. Викладача — через неможливість детально зупинитися на всіх методичних і практичних аспектах дисципліни, які передбачені програмою. Студента — через те, що левова частина матеріалу повинна бути опанована самостійно.

Щоб полегшити «життя» і першим і другим, було прийнято рішення про створення методичної бази, яка б охоплювала розмаїття типів навчальної літератури: підручники, навчальні посібники для самостійної роботи студентів, практикуми, збірники ситуаційних завдань, кейсів тощо. Але, як відомо, завжди існує зворотній бік медалі. Викладачам важко не «повторюватися» під час лекцій,